

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedziele i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 8 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazowe wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogożę.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré

nieopieczetowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190.

Osobna prenumerata na wydanie poranne wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnieniem do domu 1 koronę.

Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy płacone przekazywane prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w nrobie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 60 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokółowski, pasaż Hansmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schieri, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coc, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Treviso, John F. Jones & Cie.

Nr. 358.

Kraków, piątek dnia 27 lipca 1906 roku.

ROK XIV.

Od Administracji.

Upraszamy Szanown. Prenumeratorów o rychłe

odnowienie prenumeraty celem uniknięcia przerwy w wysyłce dziennika.

Prenumerata kwartalna wynosi na prowincji 8 koron, miesięcznie 2 kor. 70 hal.

Prenumerata w miejscu bez odnośnienia 2 kor., za odnośnienie dopłaca się 40 hal.

Nowo przystępujący kwartalni prenumeratorzy otrzymają jako premję za nadesłaniem 50 h. na porto pięć nader zajmujących powieści: „Mały Garnizon“, „Teraz i zawsze“, „Skrzynka z ametystu“, „Protegowani Panny de Landrellec“ i „Juan Mizerja“. W przyszłym kwartale ogłosimy szereg sensacyjnych powieści, jak: „Pamiętniki złodzieja“, „Juwak“, „Czarna Marysia“ i inne.

Niebezpieczny najazd.

Z wielu stron dochodzą nas wiadomości, że napływ ludności żydowskiej do Galicji wzmaga się nieustannie; zwłaszcza w miasteczkach, bliżej granicy położonych, osiedlają się rodziny żydowskie, na stałe, bez zamiaru opuszczenia naszego kraju. Nie potrzebujemy chyba nikogo przekonywać, jak niebezpiecznym i niepożądanym jest ten przybytek ludności. Żydzi rosyjscy przedstawiają element zupełnie niekulturalny, a pod względem narodowym wręcz szkodliwy. Oprócz tego powiększają oni nędzę, panującą w naszych miasteczkach, wymagają ciągłej pomocy dobroczynności publicznej, i staną się bardzo niedługo dotkliwym ciężarem dla skarbu. Wogóle niepodobna pozwolić, aby Galicja zmieniała się w zbiornik żydostwa, napływającego tu ze wszystkich stron, a zwłaszcza z Rumunji i Rosji. Jest to najprostszą drogą do ruiny ekonomicznej i kulturalnej tego biednego kraju, który już z własnymi żydami uporać się nie umie.

Wobec tego, władze rządowe powinny rozciągnąć baczną opiekę nad ruchem emigracyjnym żydowskim, i czuwać nad tem, aby żydowscy zbiegowie z Rosji nie osiedlali się na stałe w Galicji. Kraj nasz traci corocznie tysiące pracow-

tych włościan polskich, szukających zarobku i nowej ojczyzny w obu Amerykach, a w zamian do staje powiększenie żywiołów obcych, odzwyczajonych od pracy, wrogo nastrojonych dla naszej narodowości, i stojących w dodatku na najniższym poziomie oświaty.

Jeżeli Ameryka i Anglja bronią się przed żydami za pomocą specjalnych ustaw, o ileż bardziej usprawiedliwioną będzie ochrona granic Galicji przed żydowskim najazdem.

Nie pragniemy gwałtownych środków, ani usuwania żydów na powrót do Rosji, ale możemy żądać stanowczo, aby tłumy żydów rosyjskich nie osiedlały się w naszym kraju, ze względu na ogólne interesy, którym ta emigracja zagraża...

Kolej Północna.

V.

Wiedeń, 26 lipca.

Pierwsze czytanie nowego przedłożenia w sprawie kolei północnej równało się szerokim i namiętnym rozprawom na temat wielkiego kapitału wogóle i akcjonariuszów tejże kolei w szczególności. obrońcy idei upaństwowienia kolei przytaczali rozmaite argumenty, ekonomiczne i socjalno polityczne, przemawiając przeciwko udzieleniu nowej koncesji. Poseł Schönerer utrzymywał, że kolej Północna, kolej Rotschildowska, jak stale ją nazywał, ma tylko jeden cel na oku, zdobycie wielkiej dywidendy dla akcjonariuszów. Państwo kierując się poczuciem dobra ogółu, zarządzałoby koleją lepiej, niż ci arcymiljonerzy, utytułowani i nieutytułowani, którzy przekupili całą prasę, byle tylko utrzymać się w posiadaniu Kolei Północnej.

Ex-minister i poseł dr. Herbst, nawet przez nieprzyjaciół uznawany za tegiego prawnika, zaprzeczał, jakoby towarzystwo miało na mocy przywileju gasnącego tytuł prawny, lub otrzymanie nowego przywileju, albo choćby tylko koncesji. Komisja kolejowa stwierdziła to niezbitnie podczas obrad nad pierwszym przedłożeniem. Jeżeli więc państwo nie robi użytku z prawa skupu, przewidzianego w § 10 przywileju i jeżeli daje towarzystwu koncesję, to powinno sobie zapewnić te same korzyści ekonomiczne, które przypadłyby państwu na wypadek przeprowadzenia eksploatacji przez państwo i na rzecz państwa. Pytanie jednak zachodzi, czy w takim razie towarzystwo, nie widząc możliwości ciągnięcia zysków w danych rozmiarach, nie wolałoby się wyrzec okazji pozyskania nowej koncesji i postarać się raczej o skup kolei albo o uzyskanie renty odpowiedniej. Opinia Trybunału najwyższego, przedłożona przez rząd, nie może posiadać wpływu decydującego na postanowienia Izby. Załatwieniem kwestji, jedynie trafnym i odpowiadającym prawu, oraz słuszności byłoby kupienie owej kolei i eksploataowanie jej przez państwo. I nową umowę rządu z towarzystwem należy odrzucić.

Minister handlu baron Pino oświadczył, że rząd nie wyrzekł się programu upaństwowienia dróg żelaznych, choć wniósł przedłożenie w sprawie koncesji dla Towarzystwa Kolei Północnej. Boć w pewnym znaczeniu i pod pewnym kątem widzenia przedłożenie obecne równa się upaństwowieniu. Dzięki temu przedłożeniu będzie stworzonym jasny stosunek prawny, aby w przyszłości przygotować już bez najmniejszych przeszkód kupno, ewentualnie upaństwowienie kolei północnej. Opinię prawną, dołączoną do przedłożenia, zredagował sam prezydent Najwyższego trybunału. Nadto minister handlu zastrzegł sobie prawo udzielenia komisji kolejowej jeszcze dalszych szczegółów co do korzyści finansowych i ekonomicznych, uzyskanych przez państwo i przez ogół dzięki drugiej umowie z akcjonariuszami.

Poseł postępowy niemiecki dr. Russ zaprzeczał, jakoby nowa umowa z Koleją Północną dawała większe korzyści, aniżeli umowa, zawarta poprzednio. Należy do rzeczy niepojętych nawet w tem państwie nieprawdopodobieństw, ażeby jeden i ten sam minister z tem samym pozorowaniem szczerem przedłożeniem tejże samej Izbie, w tym samym roku zalecał umowę, która ma być rzekoma lepsza o 65 milionów guldenów, lepsza, aniżeli umowa, broniona przez owego ministra z takim samym zapalem w maju roku poprzedniego.

Komisja kolejowa rozpoczęła obrady. Równocześnie rozpoczęła się walka zacięta między opozycją i rządem. Opozycja z pomocą całego arsenału środków agitacyjnych wywierała nacisk na Izbę poselską, by ta odrzuciła przedłożenie. Równocześnie rząd za kulisami także się krzątał energicznie celem zjednoczenia dla przedłożenia choćby tylko przypadkowej większości. Owe krzątaniny były bardzo potrzebne. Wielu posłów z prawicy oświadczyło głośno, że nie będzie głosowało za przedłożeniem. *Zastępca.*

KORESPONDENCJE.

Petersburg, 23 lipca.

Ukaz carski o rozwiązaniu Dumy był niespodzianką zarówno dla ludności jak i dla samych posłów. Wprawdzie pogłoski o „dyktaturze wojennej“ krążyły już od kilku dni, a „Wiek XX“ już w przeddzień doniósł, że ukaz, rozwiązujący Dumę został podpisany, wiadomości tych jednak nie brano na serjo, pomimo, iż przygotowania „wojenne“, jakie przedsięwzięły władze, zalewając Petersburg wież przybywającymi nowymi pułkami, nie wróżyły nic dobrego.

Ukaz o rozwiązaniu Dumy zakomunikowano oddziałom wojskowym i policji już o g. 1 w nocy z soboty na niedzielę. Rozpoczęły się gorączkowe przygotowania. Podjęto na nogi całą policję i wojsko, piesze i konne. Komisarze zamykali na klucz wszystkie bramy i wejścia Dumy. Nad ranem wszystko było gotowe.

Wiść o rozwiązaniu rozeszła się lotem błyskawicy. Już o g. 7 rano w niedzielę, posłowie za-

Rusini	10	33	„
Włosi	18	19	„
Rumuni	5	5	„

Z wyjątkiem więc Rumunów wszystkie inne narodowości zyskują powiększenie liczby posłów. Zyskują najwięcej Niemcy (28 mandatów), po tem idą Rusini (23), Czesi (21), Polacy (9). Słowianie południowi (9) i Włosi (1 mandat).

Ruch polityczny w kraju.

Publiczne zgromadzenie we Wilkowicach.

Na dzień 22 lipca o godz. 2 po obiedzie, zapowiedziano „Centrum ludowe“ wiec we Wilkowicach, pow. bielski, który miał się odbyć albo na placu po starym kościele, albo, w razie jakiej przeszkody, w nowo budującej się plebanji. Pomimo, że socjaliści z Białej także zapowiedzieli zgromadzenie na ten sam dzień, zebrało się ludu na placu starego kościoła ogromna liczba. Zgromadzenie zagał poseł ks. Szponder, i na przewodniczącego zgromadzenia zaproponował p. Dobija, ogólnie w tamtejszych stronach poważanego działacza dla sprawy ludowej. Ołbrzymia większość oświadczyła się za tą propozycją. To jednak nie spodobało się socjalistom, którzy, choć widzieli, że ich jest zaledwie kilkunastu, zapragnęli mieć przewodniczącym kogoś ze swoich, i jak zwykle, rozpoczęli krzyczeć i hałasować. Apel posła ks. Szpondra do rozumu i roztropności socjalistów, nie odniósł skutku, bo choć przed stawieniem przyznali rację, jednak oświadczyli, że do spokojnych obrad nie dopuszczają. Również i miejscowy proboszcz ks. Talaga, w serdecznych słowach zwrócił uwagę socjalistom, że świętość miejsca powinnaby ich powstrzymać od krzyków i hałasów, — nie to nie pomogło. Poseł ks. Szponder widząc, że spokojni gospodarze już się niecierpliwią i spoglądają nieprzychylnie na krzyczących socjalistów, a nie chcąc dopuścić do awantur i pobicia socjalistów, do czego by z pewnością było przyszło, polecił przewodniczącemu rozwiązać zgromadzenie i równocześnie zaprosić

lud na wiec do nowo budującej się plebanji. Garstka krzykaczy, dzięki tylko taktownemu zarządzeniu posła ks. Szpondra, wyniosła się „calo“, a zgromadzenie, przy szczerze wypełnionych przez słuchaczy ubikacjach, odbyło się spokojnie, i ku wielkiemu zadowoleniu zebranego ludu.

Pierwszy zabrał głos ks. Hanusiak, i zbił bałamutne twierdzenia socjalistów, jakoby księża nie powinni się mieszać do polityki i spraw świeckich. Owszem, uważa on za obowiązek, żeby wszyscy ludzie dobrej woli przyczyniali się wedle sił i możliwości do społecznego dobra, a do tego obowiązku poczuwają się i kapłani. Wskazał ks. Hanusiak na różnicę między socjalną a chrześcijańską demokracją, dalej, na potrzebę łączenia się nie tylko jednostek, ale i całych stronnictw, opartych na zasadach chrześcijańskich, celem skuteczniejszej działalności nad podniesieniem dobrobytu ludu, w obronie jego interesów, a zarazem w obronie wiary i ojczyzny. Na tej właśnie podstawie powstało „Centrum ludowe“. Program tegoż „Centrum“ ma na celu dobrobyt precującego ludu czy to na roli, czy we fabrykach, czy też przy rzemiosłach. W pracy swej opiera się „Centrum“ na zasadach chrześcijańskiej sprawiedliwości i miłości. Zakończył mówca wezwaniem, przyjętem jednogłośnie przez zebranych, do łączenia się w „Centrum“.

Następnym mówcą był poseł ks. Szponder. W krótkich słowach omówił 4 przymiotnikową reformę wyborczą, jej znaczenie i korzyści dla ludu. Zwrócił dalej uwagę na ważniejsze dla ludu ustępy z programu „Centrum“, jak: na rozszerzenie praw wyborczych do gminy, Rady p. i sejmu, na niesprawiedliwość obecnego katastru gruntowego i zaprowadzenie nowego; na reformę podatku domowo-klasowego i czynszowego; na zabezpieczenie na starość robotników i gospodarzy. Objaśnień tych zgromadzeni słuchali z wielką uwagą i zadowoleniem. A kiedy poseł ks. Szponder, po dłuższych wywodach, popartych licznymi faktami, w gorących i nader przystępnych słowach wykazał, że lud polski tylko pod sztandarem ojczyzny i wiary zdobędzie swe prawa i grunt do podniesienia bytu materialnego, za-

kończył swą mowę okrzykiem: „niech żyje lud polski, lud katolicki!“ Zgromadzeni na ten okrzyk ks. posła odpowiedzieli z zapalem burzą oklasków i „niech żyje centrum ludowe!“

Przemówił jeszcze przewodniczący zgromadzenia p. Dobija, zachęcając gorąco do oświaty, bo tylko oświata utorować nam może drogę do zupełnego zwycięstwa i wyrwania się ze szponów niedoli. P. Urbanczyk zwrócił się z zapytaniem do przewodniczącego, dlaczego posłowie stojałowscy wstąpili do Koła polskiego i czy to prawda, jak głoszą socjaliści i ludowcy, że „Centrum“ „idzie na rękę z panami?“. Na to zapytanie odpowiedział ks. Szponder w sposób wyczerpujący i ku zadowoleniu tak p. Urbanczyka, jak i wszystkich słuchaczy.

Na tem zakończono zgromadzenie, za urządzenie którego zebrani serdecznie dziękowali z prośbą, by w krótkim czasie znów do nich przybyć.

Nie udało się!

Gdy lat temu 3 zakładano w Poznaniu akademię niemiecką, obejmującą wydział filozoficzny, wyrażono ze strony urzędowej mniemanie, że stanie się ona nową a silną placówką niemiecką „uciśnionej“ na kresach wschodnich.

I nie stała się.

Akademia, która w przyszłości miała być za mienioną na uniwersytet — niemiecki rozumie się — stała się czemś w rodzaju liceum, uzupełniającego wykształcenie młodych Niemców, w czasie, gdy czekając w domu na zamążpójście nudzą się...

To jedyny rezultat jakim się poszczycić może ta wschodnia placówka kultury pruskiej.

A jednak i ona, i ta akademia miała swoje świetne czasy. Było to w zinnie z 1903 na 1904 rok, w chwili jej otwarcia. Wyszło życzenie, czy raczej ukaz z kancelaryi najwyższych władz cywilnych i wojskowych, polecające podwładnym, by zapisywali się do nowej akademii.

I zapisało się wtedy 1160 słuchaczy! Była

utraconą“, teraz, gdy przeszła siła namiętności. — Póki w małżeństwie rodzą się dzieci, należą małżonkowie do klasy trzeciej, w której są także kandydaci i kandydatki do stanu małżeńskiego oraz dzieci.

Chociaż w Ameryce niechętnie patrzą na małżeństwo, a narzeczonych skazują na lata próby, czy wytrwają w miłości, to jednakże większość Amerykanów żeni się, i dlatego pomalutku wzrasta liczba ich wyznawców.

Jakież cel tego podziału na klasy? Otóż za przewinienia degradowano członka do kasty niższej, a gdy się kto zasłużył gminie, promowano go wyżej. Jeżeli np. lekarza Amanistę wezwano do chorego poza granice gminy, a on nie oddał do kasy gminnej wszystkich zarobionych pieniędzy, albo jeżeli ktoś nie starczy wyznaczonym dochodem w takim razie przenoszą go „Trustees“ do niższej kasty. A przeciwnie czeka ubonowanie tego np. kto zaoszczędził cokolwiek na „wymiarze“ i oszczędność tę przekazał kasie gminnej. Z tej oszczędności urządzono pewną specjalną własność pojedynczych członków tj. wolno członkowi dysponować oszczędnością swoją.

I już mamy nierówność. Ten za oszczędności kupił sobie biblioteczkę, tamten zabawki dla dzieci i znów wzbudzał zazdrość w tych, którzy tego nie mieli. Zarząd więc, chcąc temu zapobiedz, rozporządził, że wolno kupować za te oszczędności tylko w gminnych storach, a w storach znów były na składzie jedynie rzeczy niezbędne do codziennego życia z surowem wykluczeniem takich przedmiotów jak zabawki, książki, wszystko to bowiem jest uważane za przedmioty zbytku. (Są natomiast wspólne biblioteki). W storze takim nie ujrzyś żadnego dzieła sztuki, żadnej ozdoby kobiecej, najmniejszego klejnociku oko bowiem komunijnego Amanisty, nie powinno oglądać nic takiego, coby w jakikolwiek sposób obudziło w nim zazdrość. To też ubiór Amanistów jest szablonowo równy i zupełnie taki sam, jakim był w czasach, gdy przywędrowali z Hesyji. Nawet ich groby są jeden jak drugi, zwykła mogiłka, a w głowach mała, zawsze tego samego kształtu, drewniana tabliczka, z napisem nazwiska, dnia urodzin

i śmierci. Jakoż dziwna melancholia wieje z tego jednostajnego cmentarza.

Amanista rozumie to dobrze, że ktoś co znalazł w całej pełni swobody, wolności, życia w kosmopolitycznych Stanach Zjednoczonych, nie może czuć się szczęśliwym jako członek ich gminy. Dla tego postarali się, jaknajbardziej odosobnić, zamknąć w tym ograniczonym małym światku, a dla lepszego osiągnięcia tego celu używają w życiu potocznym tylko języka niemieckiego. W szkołach uczą się wprawdzie po angielsku, gdyż tego wymaga rząd, ale prawie nikt z pośród nich nie włada językiem angielskim.

A teraz pytanie bardzo ważne: Czy ludzie ci czują się szczęśliwymi? Zapytany amanista odpowie, ma się rozumieć, że tak, bo — w dalszym ciągu logicznie udowodniać będzie, — dla czegożby należał do gminy? — nie go przecież z nią nie wiąże, w każdej chwili może wystąpić i być wolnym Amerykaninem.

Lecz sam wygląd tych ludzi, zawsze smutnych, poważnych, sunących powoli a jakoś dziwnie, z oczami wlepionymi w ziemię, — budzi wątpliwość, co do tego ich szczęścia. Turyści, którym było dane spędzić pewien czas w śród nich i przyrzec się ich życiu, powiadają, że mieli zawsze uczucie, iż znajdują się na cmentarzu, a nigdy, przenigdy nie wiedzieli, aby ktoś tam się kiedy śmiał, lub chociażby uśmiechał. A spojrzenie tych ludzi! oko gdzieś zatopione w dal, — w nieskończoność, nie zabłyśnie nigdy werwą, ogniem, poczuciem siły własnej, lub chociażby tylko zainteresowaniem się tem, co go otacza. Tych ludzi nie zajmuje. Chodząca apatja, czy melancholia zawsze — czy to na ulicy, czy w domu, czy przy pracy. A już zwłaszcza obserwowane ich trzeba przy pracy. Robią, jak bezduszne automaty. To obraz pracy, do której brak bodźca, podniety. A przysłuchajmy się tylko ich rozmowom. Ci ludzie wogóle prawie zawsze milczą, a gdy mówią, to zwykle o przedmiotach wiary. — Wiare mają ciągle na ustach, a jeśli ktoś wyrazi swe powątpiewanie, co do możliwego zadowolenia takiego rodzaju życia odpowiadają melancholicznie: „Tak, na to trzeba mieć wiarę!“ „Bez wiary nie można!“

„Do tego trzeba silnie wierzyć!“ I zawsze tylko w kółko to samo.

Pewien podróżny, zastanawiając się nad tymi oryginalnymi ludźmi, dochodzi do wniosku, że „dzięki nienormalnym warunkom życiowym, stali się też nienormalnymi“. To już nie ludzie z zasobem sił do życiowej walki — bo życie to walka, — to nie zwykli ludzie, w których grają ludzkie namiętności. Oni nie walczyli dla zdobycia kawałka chleba, wygod, dostatków, dostojenstw dla siebie lub ukochanej rodziny. A w walce dopiero wychodzą na jaw wszystkie ludzkie namiętności. Nie wiedzieli, co znaczy dziś zdobyć, jutro tracić, obce im było wszelkie bohaterstwo w naszym pojęciu, nie wzruszyła ich ani czyjaś radość, ani niedola, uszy mieli zamknięte na głos natchnionego śpiewaka.

Tak, życie to walka, a amanisci jej nie znają. Zatem życie ich — je jest normalne to nie szczęście to dobrowolne wyrzeczenie się wszystkiego dla miłego spokoju w martwocie. To żyjące trupy.

Zdarzały się wypadki, że ten lub ów członek gminy wypisał się z niej, poszedł w świat zakosztować normalnego życia, walki. Lecz cóż? — wygodą, apatją, do której przywykł w gruncie, już w nim były zabiły całą energię, już był niezdolny stanąć z drugimi w bojowym szeregu i samemu sobie wywalczyć istnienie. Po pewnym czasie powracał do gminy, wchodził jako dawne kółko do tego bezdusznego kieratu i wegetował dalej dla miłego spokoju, życia bez troski.

W ciemnicach paryskich katakomb są pajaki bez oczu. Z pokolenia na pokolenie nie potrzebowały wzroku i dlatego nastąpił z czasem zanik tego im niepotrzebnego organu. Komunijscy amanisci to także w tym samym rodzaju istoty zwyrodniałe.

A więc komu niemiła swoboda ducha, kto energię życiową zatracił lub ją chce zatracić w bezmyślnym deptaku, kto przez życie całe chce jak niemowlę być wiedziony, na pasku partyjnych dążeń, dalejże z nim w komunijscy szeregi, a ich potomkowie zrodzą społeczeństwu także takie ślepe pajaki.

MACZCE GURGULA

jowego! Nie jest droższa!

należy się pierwszeństwo przed innymi podobnymi przetworami do nas z Prus i innych krajów sprowadzanymi, albowiem jak to analizy wykazują zawie a składniki korzystniejsze do odżywiania dzieci, jak przetwory zagraniczne. — Jest wyrobu krajowego! Nie jest droższa! De nabycia w aptekach. Przepis użycia do każdej paczki dołączony.

to rzeczywiście liczba pokazna bardzo jak na jeden wydział. Alieci, gdy przyszło nowe półroczcie, a rozkazu nie powtorzono, liczba słuchaczy spadła na 986 osób, i odtąd datuje się coraz większy upadek licealny słuchaczy, przyczem stosunek kobiet do mężczyzn poprawia się na korzyść pierwszych. Równocześnie wykłady, które w pierwszym półroczu były prowadzone w sposób względnie naukowy, stają się mniej lub więcej przyjemnymi pogadankami, zależnie od tego czy dany docent ma mniej lub więcej zdolności do zabawnego opowiadania.

Rozumie się że jeżeli tak dalej pójdzie, to — cytując artykuł dra Brinkmana — z konieczności będzie musiało przyjść do rozwiązania akademii.

Dzisiaj akademii istnieje jeszcze i nieprędko zapewne rząd pruski zdecydowałby się na jej zwinięcie, ale to pewnym jest, że o przekształceniu jej na uniwersytet — niemiecki naturalnie — ani mowy być nie może. Nie chcą tego Niemcy sami, z obawy, aby im ten uniwersytet nie zrobił z Poznania, — cytując Brinkmana, — czegoś takiego jak Praga czeska, uważana długo za miasto „rdzennie niemieckie“. Uniwersytet praski przekonał Niemców, że Praga nie do nich, ale do Czechów należy.

Czyżby się tak miało stać z Poznaniem, oto pytanie, którego boją się Niemcy — a ten strach świadczy najlepiej, że im i ich kulturze nie udało się nawet tak dalece wycisnąć jakiegokolwiek piętna niemieckości na Poznaniu, (a myślą przecież, że miasto zniemieczy łatwiej niż wieś) iż nawet nie ludzą się co do skutków swej pracy.

Tak w imię kultury podjęte antykulturalne dzieło rządu pruskiego, a inspirowane przez wszechpotężny obecnie „Ostmarkverein“ speliło na Niemcem... nie udało się...

Niemcy przekonali się raz jeszcze, że miejsce wej kultury polskiej lekceważonej przez zresztą nawet przyzwoitych Niemców (o ile Prusak dzisiejszy może być przyzwoitym), trudno narzucić kulturę obcą, zwłaszcza, jeżeli tę kulturę narzucaną reprezentują: buta krzyżacka dobrośliwego i o pomyślność wszystkich poddanych dbałego monarchy, urzędnicy szukający na hakatyżmie łatwej kariery, i żydowski „Niemcomu przyjazny“ element napływający do Wielkopolski (Brinkman).

Okazało się, że akademii stała się placówką... dla wybrakowanych sił profesorskich, i że była zbyt dla ludności niemieckiej; czująca się w Poznaniu jak ptaki przelotne, gdyż składającej się przeważnie z urzędników, których wabią w te strony patriotyzm karierowicza i „Ostmarkulagi“. Po trzyletnim istnieniu akademii stała się owocem dojrzałym do zerwania, należałoby ją zwinąć prosto i powiedzieć sobie: Nie udało się. To jednak się nie stanie; zbyt zaangażował się w powstanie tej akademii cesarz Wilhelm, aby zwinąć jej nie miało stać się dla niego porażką osobistą.

To podrażnienie miłości własnej cesarza za powiada akademii był długi, tak długi że rozpoznać obecnie budowę nowego dla niej gmachu.

Budowa tego przytułku dla „nauki niemieckiej na wschodzie“ trwać ma trzy lata i ukończoną zostanie równocześnie z budowanym obecnie zamkiem cesarskim w Poznaniu. Będzie to jednak dzieło dokonane dla dogodzenia ambicji monarszej i dla zatarcia kłeski jaką spotkała pomysł fantastyczny, a beczelnie złośliwy: — niemieczenia fałszowaną nauką; — będzie to efemeryda, ta cała akademija, gmach i pomieszczone w nim kursa licealne dla córek urzędników niemieckich oraz dla profesorów, których żaden szanujący się uniwersytet nie pomieszczyłby w gronie swych docentów; efemeryda równie przemijająca, jak obecna haniebna polityka antypolska, w której błocie toną corocznie setki milionów, — bez celu i skutku... Act.

Konwencja genewska.

Przy udziale przedstawicieli 38 państw europejskich, amerykańskich i niektórych azjatyckich, toczyły się w Genewie przez kilka tygodni obrady międzynarodowej konferencji celem przeprowadzenia rewizji konwencji genewskiej. Konwencja ta, znana wszystkim w ogólnym zarysie, choćby ze wzmianek dziennikarskich podczas każdej wojny, istnieje już 42 lat, — a celem jej jest zmniejszenie okropności wojny i przyniesienie ulgi oraz pomocy rannym.

Dużo starsza od konwencji samej jest myśl, która ją wywołała. Przez cały wiek 17 zawierano wiele, bo aż 231 układów, między różnymi państwami, których to traktatów idea przewodnią była ta sama, co późniejszej konwencji. Układy te jednak zawierały ze sobą poszczególne państwa, i to na najbliższą wojnę, poczem rozwiązywano je, przez co żaden nie doszedł do trwałszego, obowiązującego znaczenia.

Pierwszą podniętą, która wywołała konwencję genewską, była broszura filantropa szwajcarskiego, Dunanta, o smutnym położeniu rannych w bitwie pod Solferino. Pod wpływem tej broszury na zaproszenie „Filantropijnego Towarzystwa genewskiego“ odbył się w Genewie w r. 1863 nieoficjalny kongres przedstawicieli 16 państw europejskich, na którym uchwalono ogólny zarys konwencji. W r. 1864 odbył się drugi taki sam kongres, ale tym razem już oficjalny, i ten ustalił zasadnicze postanowienia, które, otrzymawszy nazwę „konwencji genewskiej“, z biegiem czasu przyjęte zostały prawie przez wszystkie państwa.

Dziesięć paragrafów, z jakich składa się ta konwencja, postanawiają: szpitale wojskowe oraz ich personal, tudzież duchowni spowiednicy, korzystają z neutralności i zostają pod opieką obu stron wojujących. Wojskowi ranni lub chorzy będą pielęgnowani bez względu na narodowość, wyleczeni chorzy, niezdolni do boju, zostaną odesłani do ojczyzny; to samo i zdolni, jednakże pod warunkiem, że podczas trwania wojny pod broń nie powrócą. Służba sanitarna, oraz jej instytucje, przyjmują jako odznakę, czerwony krzyż na białym polu. Odznaką jest naramiennik i sztandar. Sztandarowi „Czerwonego krzyża“ towarzyszyć ma sztandar narodowy. Szczegóły wykonania konwencji regulują dowódcy obu walczących armii, zgodnie z jej zasadniczymi postanowieniami.

Ponieważ postanowienia te okazały się, według doświadczeń ostatnich wojen, przestarzałymi i niewystarczającymi, więc zajęto się ich rewizją na umyślnie w tym celu zwołanym kongresie.

Po kilkotygodniowych obradach podpisano 6 bm. akt rewizji, którego ważniejsze postanowienia odnoszą się do praktyczniejszego urządzenia ochrony rannych, i uznania przez wszystkie państwa znaku „Czerwonego krzyża“. Ponadto uznano na równi z wojskową służbą sanitarną i cywilną Tow. Czerw. Krzyża, oraz uchwalono zakaz używania godła „Czerwonego krzyża“ przy produktach przemysłowych i handlowych. Do zakazu tego przyjęto zarządzenia przejściowe. Postanowienia te uchwalono za zgodą przedstawicieli wszystkich państw.

Propozycja delegacji rosyjskiej, aby międzynarodowy trybunał w Hadze miał władzę rozstrzygnięcia wszystkich sporów co do przekroczenia konwencji, nie została przyjęta. Wobec tego delegacja niemiecka wniosła poprawkę, aby propozycja ta miała formę życzenia, ale i tej poprawce sprzeciwiły się Anglja, Japonja i Korea, wskutek czego upadło postanowienie, któreby miało prawdziwą wagę. Całość uchwał obejmuje więc, jak widzimy, jedynie drobne zmiany w dotychczasowej konwencji, i nie będzie miała takiej doniosłości, któraby mogła wpłynąć zasadniczo już nie na zmianę w prowadzeniu wojny, ale choćby na zmniejszenie okropności i nadużyć, jakie wojna za sobą pociąga. Pomimo dokonania rewizji, konwencja pozostała prawie bez zmiany, taką, jaką była w 1864 r.

KRONIKA.

KUPOJECIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, dnia 27 lipca.

— **Kalendarzyk kościelny.** W sobotę Wiktor papieża męczennika, Inocentego papieża i Botwida męczennika; w niedzielę Kunegundy królowej, Marty panien, Feliksa, Olawa i Flory panny; w poniedziałek Abdona i Julity męczenników.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W sobotę wschód słońca rozpoczyna się o godzinie 4 minut 6, zachód przypada o godzinie 7 minut 27, długość dnia godzin 15 minut 21.

— **Powitanie rabina.** Zeszłej nocy przed dworcem kolejowym zebrało się kilkuset żydów hałaciarzy, na powitanie jadącego z Wiednia rabina. Żydowska hałastra tak się brutalnie zachowywała, że wyrzuciła i poturbowała dwóch

portjerów kolejowych Jana Goźdźcę i Józefa Tatarucha, a kiedy przyszedł im z pomocą żołnierz policyjny, zerwali mu rygraf i ładownicę. Najfanatyczniejszym był Mejer Heitner, młody talmudzysta, którego też aresztowano. Mejer twierdzi, że on nikogo nie bije, nie przysięgnie jednak czy komu nie da „klapsa“.

— **Orkiestra tamburin-mandolinowa,** zostająca pod kierunkiem p. G. Senowskiego, powróciła przed kilku dniami z wycieczki okrajowej po uzdrowiskach i letnich zachodnio-galicyskich Czysty dochód z występów swych w Zakopanem, Rabce, Krynicy i Żegiestowie przeznaczyła orkiestra, po odciążeniu kosztów podróży i dyet członków, na dom zdrowia „Bratniej pomocy“ w Zakopanem. Wysokość dochodu podana zostanie do publicznej wiadomości po ostatecznym zestawieniu rachunków.

Jak się dowiadujemy, orkiestra zachęcona powodzeniem i sympatycznym przyjęciem ze strony publiczności, której uznanie zjednała sobie doskonałą grą, zamierza w tych dniach jeszcze raz udać się do Zakopanego, a następnie do Szczawnicy.

Złośliwe uwagi jednego z pism krakowskich jakoby orkiestra grywała w szynkach, są jak nas zapewnia kierownik orkiestry, prostym wymysłem.

— **Wola Justowska.** W niedzielę, dnia 29 lipca 1906 r. odbędzie się staraniem Stowarzyszenia personalu pomocniczego drukarskiego w ogrodzie p. Meckiej zabawa ogrodowa. Program jest następujący: tańce, koło szczęścia i konfetti. Muzyka wojskowa 100 pułku piechoty. Początek o godz. 2 po południu. Wstęp 50 hal. W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną pogodną niedzielę.

— **Teatr Indowy w Krakowie.** Premiera „Pawła i Gawła“ zapełniła wczoraj teatr ludowy po brzegi. Niemilknące oklaski wtórowały bardzo żywej grze artystów. Autora wywoływano po każdym akcie, w końcu zaś sztuki rzucono mu bukiet.

W sobotę dn. 28 bm. po raz trzeci „Spisek koronacyjny“. W niedzielę 29 bm. o godz. 3 ciej po poł. „Kościusko pod Racławicami“; wieczorem po raz drugi wodewil J. Maszyńskiego pt.: „Paweł i Gawel“.

— **Ślub.** Jutro rano o godz. wpół do 8 odbędzie się w kościele św. Florjana ślub. p. Andrzeja Mroczkowskiego, zecera naszej drukarni z panną Kamillą Prokopówną.

— **Rodzina** s. p. Jana Rottera złożyła w dniu wczorajszym do rąk prezydenta miasta kwotę 500 K., na cel dobroczynny, jaki Prezydent oznaczył.

Pan Prezydent Dr. Leo przeznaczył wymienioną kwotę w połowie na zakład P. Żurowskiej, w połowie na zakład wychowawczy w Pawlikowicach.

Prezydjum miasta wyraziło rodzinie zmarłego radcy miejskiego serdeczne podziękowanie za tak hojny dar.

Zamknięcie ulicy. Magistrat m. Krakowa podaje do publicznej wiadomości, że z powodu przebudowania ulicy Bożego Ciała, zostanie ulica ta od dnia 28 lipca br. na czas budowy dla ruchu wozowego zamknięta. Zamknięcie to będzie częściowe w miarę postępu robót, a mianowicie: I. części od Wolnicy do ul. Józefa, II. części od ul. Józefa do ul. Miedzuch, III. części od ul. Miedzuch do ul. Miodowej, IV. od ul. Miodowej do ul. Dietla. Ruch wozowy w kierunku od Podgórze i do Podgórze będzie się odbywać na czas zamknięcia ul. Bożego Ciała przez ulice: Starowiślną, Dajwór i Podgórską.

Repertuar teatru lwowskiego w Krakowie.

W sobotę — po raz drugi: „Aida“, opera w 4 aktach Józefa Verdi'ego.

W niedzielę — po raz trzeci: „Straszny dwór“ opera narodowa w 4 aktach Stan. Moniuszki.

W poniedziałek po raz drugi: „Druciarz“, operetka w 3 akt. Fr. Lehara.

We wtorek — po raz trzeci: „Opowieści Hoffmana“, opera fantastyczna w 4 aktach Offenbacha.

We środę — po raz drugi: „Lisistrata“, operetka w 3 aktach Hellmesbergera.

We czwartek — po raz trzeci: „Aida“, opera w 4 aktach, Verdi'ego.

W piątek — po raz pierwszy: „Dziewczyna z fiołkami“, operetka w 3 aktach, Hellmesbergera.

W sobotę — po raz pierwszy: „Samson i Dalila“, opera w 4 aktach, Saint-Saens'a.

CZE-SU-CZA

TAMŻE BEZY BOŚNIACKIE RĘCZNIE TKANE OD 35 CT. ZA METR DWABIEJ IŁE WSCHODNIE.

ORYGINALNA CHIŃSKA RĘCZNA TKANINA Z SUROWEGO JEDWABIU NA KOSTJUMY MESKIE I DAMSKIE, UBRANKA DZIECIENNE I PŁASZCZE, NADZWYCZAJ TRWAŁA ZNAKOMICIE PIORĄCA SIĘ. — TYLKO PRAWDZIWA DO NABYCIA W MAGAZYNIE TOWAROW WSCHODNICH.

Dr. Nieć i Ska, Kraków Rynek gł. l. 25.

W niedzielę — po raz czwarty: „Opowieści Hoffmana“, opera fantastyczna w 4 aktach, Offenbacha.

Początek przedstawień o godzinie w pół do 8-mej wieczorem.

NEKROLOGIA.

Ludwik Odrowąż Krzystkiewicz właściciel dóbr ziemskich zmarł we Lwowie dnia 25 bm. w 78 roku życia.

NAJTAŃSZY SKŁAD FORTEPIANÓW W. BARABASZ

Dom W-go J. F. Fischera.
Kraków, Rynek Nr. 38 I p. Linia A.—B.

Kronika lwowska. (Od naszego koresp.) Rocznicą stracenia T. Wiśniowskiego i J. Kapuścińskiego przypadająca na dzień 31 bm. obchodzoną będzie uroczysto, jak zwykle. Związał się w tym celu komitet młodzieży polskiej, którego staraniem urządzony zostanie w niedzielę 29 bm. uroczysty poranek w wielkiej sali ratuszowej. We wtorek 31, jako w dzień rocznicy odbędzie się rano w archikatedrze łacińskiej nabożeństwo żałobne, a wieczorem zebranie pod pomnikiem straconych.

Z powodu odsłonięcia pomnika Głowackiego, rychłego prawdopodobnie wystawienia pomnika Kościuszczy, i prac rozpoczętych koło pomnika Smolki przypominano sobie nareszcie i o pomniku Konstytucji 3 maja. Myśl budowy pomnika ku uczczeniu wiekopomnego dzieła konstytucji 3 maja, powstała we Lwowie jeszcze w 1891 r. w chwili gdy święcono stuletnią jej rocznicę. Już wtedy zgodzono się na to, że pomnik ten, tak co do pomysłu, jak wykonania odpowiadając musi doniosłości faktu historycznego, względem którego ma być cześć naszej wyrazem. Wobec tego więc zgodzono się na to, że koszt takiego pomnika będą bardzo wielkie, i że nie prędko myśl da się w czyn zamienić.

Z biegiem czasu jednakże o pomniku prawie zapomniano, ktoś ofiarował w pierwszych dniach kilka tysięcy koron i na tem akcja składowa się urwała. Teraz więc, gdy gmina odda złożone przez siebie fundusze komitetowi budowy pomnika Kościuszczy prawdopodobnie zechce uchwalić jakąś roczną dotację dla w przyszłości zbudować się mającego pomnika konstytucji. Być może, że równocześnie rozpoczną się składki osób prywatnych. Onegdaj odbyło się posiedzenie komisji pomnikowej, która postanowiła wybrać zawczasu możliwie najpiękniejsze miejsce pod pomnik. W tym duchu uchwalono rezolucję wzywającą magistrat, aby dla założenia kamienia węgielnego pod pomnik, przygotowało miejsce w dolnej części ogrodu miejskiego naprzeciw gmachu sejmowego, gdzie się obecnie znajduje kłomb z urną na usypanym z kamieni wzgórk. Powyższy wniosek będzie traktowany regulaminowo.

— We środę obradował magistrat, a następnie sekcje jego: sanitarna i finansowa nad zbudowaniem hali rybnej. Obrady te spowodowały podanie jednego z tutejszych kupców wniesione do magistratu z prośbą o wybudowanie pawilonu dla sprzedaży ryb i wynajęcie go za czynszem, który w szeregu lat zamortyzowałby koszt budowy. Sprawą tą zajął się magistrat i opracował te wnioski w zakresie szerszym nieco, niż proponowało je podanie. Zaproponował mianowicie budowę hali o konstrukcji żelaznej, w której znajdowałyby się kilka ubikacji sklepowych, dalej baseny wodne, lodownie itp. urządzenia niezbędne dla utrzymania towaru w świeżym stanie.

Ponieważ woń, jaką ryby wydają, jest dość niemiłą i rozchodzi się daleko wokoło, więc wypada dla hali wybrać miejsce nieco na uboczu, a jednak nie zbyt odległe. Najstosowniejszy jest plac krakowski, tuż za starym teatrem obok bazaru targowego. Plac ten obok innych zalet ma jeszcze jedną, że znajduje się na granicy części miasta, zamieszkałej przez żydów, którzy u nas stanowią 90 proc. ogólnej cyfry konsumentów ryb.

Na tym tedy placu projektuje magistrat piętrową halę żelazną z kombinacją muru pruskiego, która zajmie około 250 metrów kwadr. powierzchni. Wedle szkicu dorywczego i przybliżonego kosztorysu hala taka będzie kosztować 50.000 koron.

Obie sekcje zgodziły się w zasadzie na projekt

magistratu, zastrzegły sobie jednak, że projekt szczegółowy po opracowaniu ma im być przedłożony.

— Pierwszy rok swej działalności zakończyła przed kilku dniami instytucja młoda, a bezwzględnie pożyteczna. Mam na myśli „Szkołę gospodarstwa dla kobiet“, drugą w kraju, obok podobnej istniejącej w Kuźnicach koło Zakopanego. Roczne trwanie tej szkoły dowiodło, że była potrzebną i że odpowiedziała w zupełności swemu zadaniu, wykształcenia dla gospodarstwa domowego, panien, opuszczających pensje lub licea. Panny te przygotowane są do przeróżnych zawodów, a często posiadają tylko t. zw. wykształcenie ogólne; przyczem brak im przygotowania do zawodu, który większość z nich, wyszedłszy za mąż, odbiera, do zawodu kierowniczkę gospodarstwa domowego. Tę lukę właśnie uzupełnić ma otwarta w jesieni ubiegłego roku szkoła. Nauka w niej jest praktyczną i teoretyczną zarazem. Obok wykładów chemji i towaroznawstwa, uczy się praktycznie gotowania. Kurs szycia, prania i prasowania jest teoretycznym i praktycznym zarazem.

Wykłady botaniki ilustrowane są uprawą jarzyn i hodowlą kwiatów. Hygiena połączona jest wraz z kursem samarytańskim, przez co wiadomości teoretycznie nabyte mogą znaleźć praktyczne zastosowanie. Frekwentantek zwyczajnych, które brały udział we wszystkich wykładach i ćwiczeniach, było 30; nadto 20 panien bądź to brało udział w niektórych ćwiczeniach praktycznych, bądź uczęszczało na niektóre wykłady.

Nowy rok szkolny rozpocznie się we wrześniu.

— Z Jaworzna piszą nam: W dniu 15 bm. odbyło się w domu Stowarzyszenia „Bratniej pomocy“ na dochód tegoż Stow. przedstawienie amatorskie. Amatorzy miejscowi pod kierunkiem p. W. Zaczekiewicza odegrali komedję ludową Anczyca: „Błażek opętany.“ Udział publiczności był bardzo liczny, przedstawienie urządzone starannie powiodło się, a amatorzy odegrali swe role bez zarzutu. Podobali się zwłaszcza: Błażek (p. Budak) Salusia (p. Belakówna) i Śnieżkowa (p. Olszewska). Po przedstawieniu odbyła się zabawa z tańcami, która przy ogólnem ożywieniu przeciągnęła się późno w noc.

Z Leżajska telegrafują nam: Całe miasto spalone; ocalał jedynie kościół i sąd. Spaliło się 350 domów i przeszło 3000 osób jest bez dachu. Dyrekcja kolei wysłała z Jarosławia dwa pociągi ratunkowe.

Ze świata.

Działalność Dumy w cyfrach.

Według obliczeń petersburskiego „Wieku XX“ działalność Dumy zamyka się w następujących cyfrach.

Duma istniała 73 dni i w ciągu tego czasu odbyła 39 posiedzeń. Z ogólnej liczby posłów (493) korzystało z prawa głosu 267, którzy przemawiali 1096 razy. Liczbą tą nie są objęte repliki prezesa Muromcewa, których liczba przewyższa wszystkie przemówienia posłów i wynosi 1515! Wiceprezes Dumy ks. Dołgorukow replikował 627 razy.

Pierwszą mowę wygłosił w Dumie Pietrunkiewicz — ostatnią, Winawer. Najwięcej razy zabierał głos Heiden (109 razy), następnie idą Nabokow (162), Kuźmin-Karawajew (86), Ostrogórski (89), Winawer (75), Petrażycki (69), Kowalewski (62), Aładin (54), Rodiczew (51), Ks. Wołkoński (44), Stachowicz (43), Jakuszkin (41), Galeckij (40), Szczepkin (39), Żyłkin i Fiedorowski (po 37 razy), Lednicki (36) i ks. Szachowski (31 razy). Od 20 do 30 razy przemawiało 8 posłów, od 10 do 20 razy — 25, od 5 do 10 — 59 i do 5 razy 152 posłów.

Mowom tym, według świadectwa stenogramów, towarzyszyły oklaski 787 razy, — sykania, gwizdania i okrzyki „dosyć“ — 54 razy. Ta ostatnia cyfra nie obejmuje okrzyków pod adresem ministrów. Prezes i wiceprezes Dumy powoływali mówców do porządku 151 razy.

W ciągu swego istnienia Duma dokonała 695 balotowań, wysłuchała 133 oświadczeń i deklaracji, 883 powitań (?) i wniosła 336 interpelacji.

TELEGRAMY.

(Z dnia 27 lipca.)

Dziwna prośba.

Lwów. Posiedzenie Rady m. Lwowa nie mogło się wczoraj odbyć z powodu braku kompletu; przybyło tylko 34 radnych. Gdy wicepr. Rutowski zawiadomił, że posiedzenie się nie odbędzie, zabrał głos prof. Radziszewski i zgłosił prośbę, aby prezydjum wyasygnowało 300 koron dla bawiących we Lwowie ofiar rosyjskich pogromów, jako dowód współczucia i protestu przeciw oburzającym zajściom. Wniosek ten przyjęto oklaskami. (Czy nie mamy już własnych ofiar rewolucji, że tak hojnie wspieramy żydów?)

Uzupełniające wybory na Węgrzech.

Budapeszt. Po gorącej walce wyborczej, która trwała przez dzień i noc, został wybrany posłem z pierwszego okręgu wyborczego Eötvös 3518 głosami. Oficjalny kandydat stronnictwa niezawisłości, Barabasz otrzymał 2560 głosów.

Car w sprawie agrarnej.

Wiedeń. Do „Polit. Corresp.“ donoszą z Petersburga: Car polecił dyrekcji domenów wypracować przedłożenie, w którym wyszczególnione być mają dobra koronne, nadające się do rozdziału pomiędzy chłopów, potrzebujących ziemi. Rząd przedsięwzięcie w najkrótszym czasie dalsze kroki, skierowane ku rozwiązaniu kwestyi agrarnej.

Po rozwiązaniu Dumy.

Petersburg 27 lipca. Posłowie polscy wyjechali stąd do Warszawy. Pp. Alfons Parczewski i Władysław hr. Tyszkiewicz pozostaną w Petersburgu jeszcze czas pewien.

Petersburg 27 lipca. Stronnictwo pokojowego odnowienia Rosji wydało z podpisem Heydena, Lwowa i Stachowicza, odezwę do wyborców, w której podpisani oświadczają, że bezwarunkowo poddają się woli monarszej, nie tylko z obowiązku poddanych, lecz i z głębokiego przekonania, — że byłoby występkiem wśród przeżywanych przez Rosję chwil niebezpiecznych, przykładać się do zachwiania władzy cesarskiej. Wzywają tedy wyborców swoich do spokoju i przeciwdziałania gwałtom, które obecnie są nie tylko występkiem, lecz wprost szaleństwem, gdyż pociągną za sobą środki surowe ze strony rządu, zmuszonego bronić całości państwa i bezpieczeństwa bywateli. Czyny takie pociągnęłyby mnóstwo ofiar, pozbawiły sił Rosję i doprowadziły ją do ostatecznej ruiny, rozpadnięcia się i zguby. W końcu podpisani wzywają wyborców, by przygotowali się do nowych wyborów, poddali się spokojnie prawnej woli cesarza i w dalszym ciągu pracowali niezmiennie, a spokojnie w interesie praw i wolności narodu.

Wystąpienie kadetów z Rady państwa.

Petersburg. (Tel. ag. pet.) Sześciu członków Rady państwa, należących do stronnictwa kadetów, którzy złożyli mandaty, uzasadniają swój krok tem, że niemożliwym jest zaprowadzenie w Rosji pokoju bez Dumy, teraz zaś po jej rozwiązaniu, całe ustawodawstwo spoczęło znowu w ręku władzy wykonawczej.

NADESLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też za nią nie odpowiada.

ZAKOPANE ulica Marszałkowska
Willa: Ochotnickiego.
W. N. L. DR. FR. GRUBER
specjalista w chorobach uszu, nosa, gardła i płuc

Drobnoustroje ostrego i przewlekłego niezłytu kiszki, mające znakomity grunt odżywienia w materjach białkowych mleka krowiego, dostają przez podanie mączki dla dzieci Kufekego — w wodzie gotowanej — i po wyłączeniu mleka w odżywieniu zły grunt odżywczy, na którym nie mogą dalej rosnąć. Dlatego ustają nie normalne fermenty w przewodzie kiszki i wymioty, również stolec staje się lepszym. Mączka dla dzieci Kufekego jest tak łatwo strawną, że nawet schorzały przewód żołądka i kiszki może ją dobrze strawić i wysać. Ma on także tę zaletę, że podnieca na nowo ospały apetyt.

MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego

MIÓD STOŁOWY LEKKI, BUTELKA 50 CT.
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUTELKA 60 CT.
MIÓD WYTRAWNY . . . BUTELKA 70 CT.

MIÓD KURACYJNY . . . BUTELKA 80 CT.
MIÓD ESSENCYA . . . BUTELKA 1 ZŁR.
MIÓD KOPOWIEC, BUTELKA 1 ZŁR. 20 CT.

MIÓD KASZTELAŃSKI, BUT. 1 ZŁR. 80 CT.
MIÓD BERNARDYŃSKI — BUTELKA 8 ZŁR.
MALINIAKI — WIŚNIAKI — I DERENIAKI.

założona w r. 1846
Kraków ul. Sławkowska 26, poleca:

Dobry i pewny dochód
zapewnia interes
w śródmieściu pod przystępnymi warunkami do sprzedania. Zgłoszenia pod »511« dział inseratowy »Głosu Narodu«.
1692 5

Zawiadomienie.

Zrezygnowawszy z dzierżawy Bufetu w Teatrze Miejskim 1610 10

t. j. w głównym Foyer i na galerii, mam do sprzedania za niską cenę urządzenie.

Wiadomość w Cukierni Lwowskiej
J. Michalika w Krakowie
ulica Floryańska Nr 45.

Dom składający się z 4 stancji z ogrodem owocowym jest do sprzedania za 3.700 złr. w Nowej Wsi Narodowej ulica Ks. Więcka 1. 40 przy kościele.
1691 2

Piegi

usuwa całkowicie w przeciągu 7 dni
Ambra-Creme Dra Christoff'a

Najlepszy nieszkodliwy środek do utrzymania czystości i upiększenia cery. Prawdziwy tylko w oryginal. słoikach, których opakowanie zaopatrzone jest zarejestrowanym znakiem ochronnym.

Cena k. 1.60, odpowiednie mydło 70 h. Główne składy w Krakowie: Wiktor Redyk, apteka H. Bartmański i Ska, apteka; we Lwowie: Zygm. Rucker, apt. w Brodach, Leo Kallir apteka; w Nowym Sączu: R. Jakubowski apt.; w Przemyślu: M. Schwarz, apt.; w Tarnopolu: M. Krzyżanowski, apt.; Dr. Jul. Franzos, apt.; w Jarosławiu: J. Wyszatycki, apt. Składy prócz tego we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
1053 33

ADMINISTRACJA
Wapienników i Kamieniołomów Miejskich

pod kierownictwem Magistratu w Podgórzu sprzedaje po przystępnych cenach
1206

WAPNO SKALISTE
odznaczone listem uznania na Wystawie budowlanej we Lwowie 1892 r., oraz wielkim medalem złotym na Wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie 1900 roku. Wapno gazonne i Wapno do uprawy roli. Również poleca ze swych skał zwanych „Krzemionkami” i „skała Twardowskiego” Kamień budowlany, brukowy i Szuter. Zamówienia przyjmuje Kasa miejska w Podgórzu, Telefon Nr. 161 i Zarząd wapienników w Podgórzu, Telefon Nr. 162.

Fabryka powozów
JAN SZYMSKI
(dawniej H. Meissner)

poleca swoje powozy i wózki najnowszej konstrukcji lekkie i silne, praktyczne na gorskie okolice. Zamówienia skutecznie szybko, ściśle na termin oznaczony, po cenach umiarkowanych. — Przyjmuje reperatury oraz odnawianie gruntowne powozów
1640 6

Cenniki ilustrowane na żądanie darmo i opłatnie.
Kraków, Pl. Matejki L. 4.

Matżeństwo bezdzietne przyjmie chętnie chłopczyka za swego, posag zapewniony, najchętniej nowonarodzonego. Zgłoszenia Administracja »Głosu Narodu« pod: Chłopic.
1676 4

Pierwsza mor. fabryka zegarów wieżowych
FR. MORAVUS, Brünn, Grosser Platz 6,

wyrabia i dostarcza 1246 0
ZEGARY WIEŻOWE
dla kościołów, zamków, szkół, fabryk, ratuszów, will; solidne wykonanie, jak najtaniej.
Zegary kontrolne dla strażników.
Kosztorysy bezpłatnie. — Najwyższe odznaczenia za doskonałe wyroby eksport.

**Wyborowe krajowe płótna,
Chustki do nosa i stołowa
Bieliznę**

tegorocznego bielenia po bardzo niskich cenach — poleca

Bazar Krajowy

Kraków, Rynek główny
róg ulicy Brackiej, wprost odwachu.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych i specjan. leczniczych
pod firmą
R. RZĄCA I CHMURSKI
w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego krak., polecane przez toż Towarzystwo 9200

WODY MINERALNE SZTUCZNE
odpowiadające składem chemicznym wodom:
Bilńskiej, Diehsbülerkiej, Solarskiej, Vichy, Homburg, Nissingen, tudzież specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwasną oraz wody mineralne normalne z przepisu prof. **Jaworskiego**. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach cenniki na żądanie darmo.

HERBATA POPOWA
z rosyjskich herbat najlepsza ma sprzedawana tylko w oryginalnych kielach z słowami „Popowa”
Wszędzie do nabycia

Największy Zakład Pogrzebowy
Jana Wolnego

Główny skład i fabryka trumien ul. ś. Tomasza (przy placu Szczepańskim). Telefon Nr. 331. Filja ul. Kopernika 1.

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wazy stkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępuję miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmuję zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAŻA Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mój własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

PEWNA KOBIETA jest w możności każdemu cierpiącemu na neurastenię, bezkwestionnie, reumatyzm i gościec dostarczyć pojedynczy, radz. yczajnie działający środek leczniczy, który odkryła przypadkowo. Osobiście się wyłoczyła, używając przedtem bezskutecznie najrozmaitszych środków. Uważa więc za swój sumienny obowiązek niniejsze oświadczenie opublikować ku pożytkowi cierpiącej ludzkości, a to wskutek uczynionego ślubu. Proszę się zwrócić pisemnie pod adresem:
Fran Amelie Af. Müller, Budapest, Albertfalva 6.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. P. T. Obywateli że posiadam Skład pieców kaflowych i kuchennych z wyrobów chrześcijańskich

W KRAKOWIE, przy ul. św. Tomasza L. 6.
pod Firmą

Stanisław Godlewski

Podejmuję się ustawiania pieców kaflowych i kuchennych według najnowszej konstrukcji i życzenia Szan. P. T. Obywateli; podejmuję się ustawiania wanien kąpielowych, wykładania ścian kaflami, przestawiania starych pieców i czyszczenia tychże, oraz wszelkich reperacji, w miejscu i na prowincji po cenach umiarkowanych.

Dziękując za łaskawe dotychczasowe poparcie, polecam się i nadal łaskawej pamięci Sz. P. T. Obywateli oraz Przewidelnego Duchowieństwa i pozostaje

z poważaniem
STANISŁAW GODLEWSKI
majster kaflarski.

Nie czytać

tylko, lecz spróbować się musi oddawna znanego, leczniczego **ulubionego mydła liliowego** Bergmanna i Sp., Djeczyn n. Ł. przedtem Bergmanna mydła liliowego (znak 2 górniczy), ażeby się pozbyć piegów i mieć piec białą, a cerę delikatną. Po 80 hal. za kawałek mają na składzie:

W KRAKOWIE: Apteki Bartmański i Sp., F. Gralewski, Z. Marcolin, M. Proń, W. Redyk, L. Rosenberg, K. Wiszniewski; Droguerye: J. Hanak, J. Klemeniewicz, A. Pachucki, A. Reifer, J. Wiśniewski i Sp., F. Lopot i Sp.; Handle Gal.: Anast. Froncz, Ch. F. Leistner, St. Porębski i Zimler. Hdl. mat.: R. Drobner, M. Kreisler, Reim i Spółka, St. Rożnowski.

W BOCHNI: Drog. Jan Michnik, St. Pawłowski.
W N. SĄCZU: Apt. M. Gorzecki, R. Jakubowski, J. Jarosz, Droguerye: T. Kwieciński, B. Zucker.

W PODGÓRZU: Drog. L. Zarski, L. Sonnenschein, Apt.: Lazar Friedenber.

W RZESZOWIE: Apt. A. Karpiński, St. Klisiewicz, J. Kłodziejowski.

W WISNICZU: Apt. J. Brzękowski.

JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASÓW
maszynowych

Ignacego Wurma
w Krakowie, ul. Kanonicza L. 18.

Swieżość młodzieńcza ma zna zachować bardzo długo jeżeli się używa tylko preparatów znanych i uznanych jako doskonałych, a do których należą **Crema Simon** oraz **Puder ryżowy Simon'a**. — Jednocześnie trzeba bardzo unikać kosmetyków podejrzanych. 744

Panienka znająca się na robotach ręcznych haftów, jedwabnych włóczkach, przyborach do szycia znajdzie umieszczenie jako ekspedientka w magazynie **E. Smidowicza Kraków A-B**. Oferty nie odpowiadające ogłoszeniu zostaną bez odpowiedzi. 1674

Piekarz katolik

poszukuje piekarni w mieście lub na prowincji, gdzieby mógł utrzymać. Adres: G. C. poste restante Tenczynek.
1673 4

Osoba młoda inteligentna

z dobrymi świadectwami i dużym praktyką w handlu poszukuje zajęcia w handlu do ekspedycji lub kasy (za kaucją). Posiada także znajomość podwójnej buchalterii w dle najnowszej i bardzo dobrej metody. Zgłoszenia: ul. Sławkowski 23 II p. od frontu drzwi I. 1663

Przemysłowiec

liczący lat 33 pragnie poznać w poważnych zamiarach pannę lub wdowę bezdzietną od lat 20 do 30, przyjemnej powierzchowności, łagodnego charakteru, oraz dobrą i energiczną gospodynię, znajomość języka niemieckiego jakoteż pewien **kapitał pożądany** i fotografia. — Brunetki i miłośniczki przemysłu mają pierwszeństwo. Adres „Fabrykant“ poste restante Stanisławów 1642 10

Poszukuje posady

biurowej panienka inteligentna z kilkuletnią praktyką obznajomiona z prowadzeniem ksiąg handlowych i kupieckich, umiejąca pisać na maszynie. Łask. zgłoszenia pod W. S. poste restante Kraków za okazaniem kwitu inseratowego. 2003

lekcyjne stenografii

metoda Gabelsbergera. Oferta w Administr. »Głosu Narodu«

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Dr Antoni Beaupre. — W druku „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem St. Tomaszewskiego

Zdolni sprzedawcy

są poszukiwani na prowincje. Stała pensja i prowizja. Listy nadsyłać pod: L. R. do Administracji »Głosu Narodu«.
1672 3

Heluera płatniczego

i kilku młodych, zdrowych, pomocników sympatycznych przyjmie Restauracja Mleczarnia **Zakrzyczkowskich** w Tarnowie.
1662 5